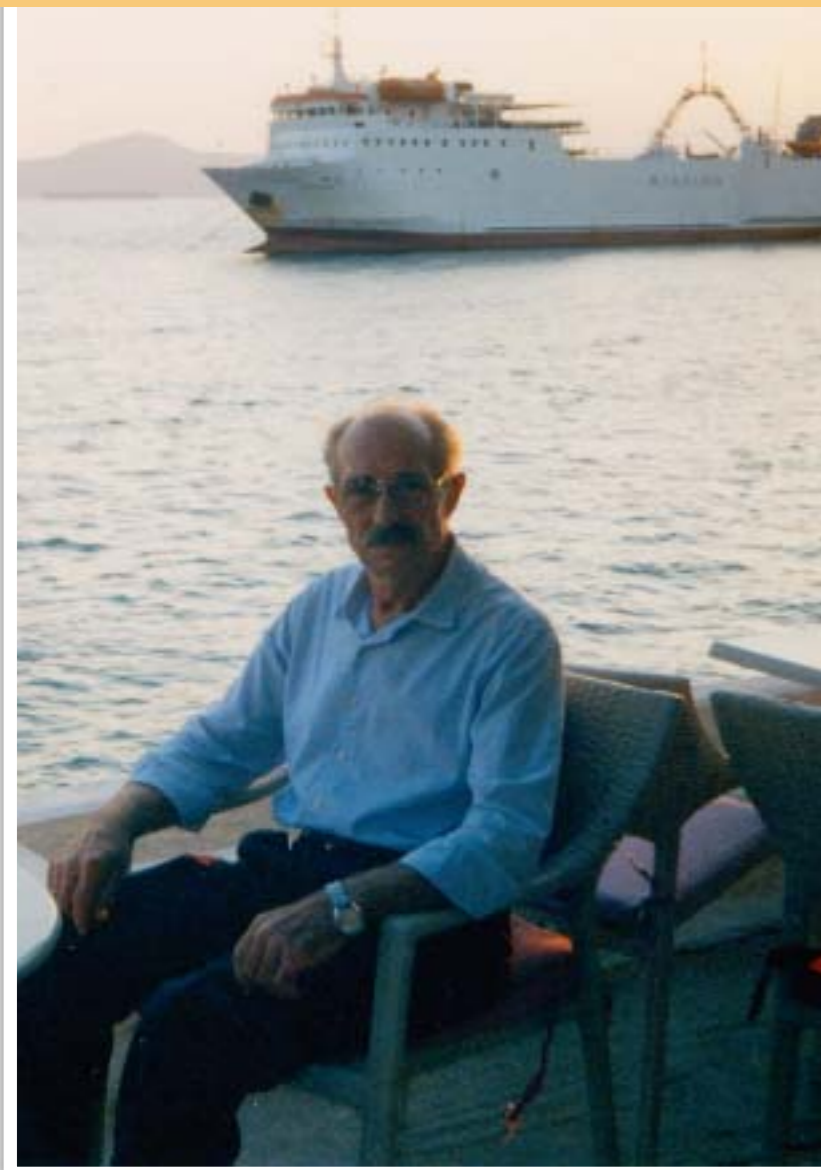

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΥΝΗΓΑΛΑΚΗΣ

Ο Φάρος του Μαλέα ή Κάβο Μαλιά άρχισε να φωταβολεί το 1883, με ύψος πύργου 15 μέτρα. Λίγο πριν, το 1880 τοποθετούνται οι βάσεις για το σχηματισμό ειδικού σώματος φαραφυλάκων. Το 1887 άρχισαν να προσλαμβάνονται οι πρώτοι επιστάτες και φύλακες, οι οποίοι προέρχονταν από τις τάξεις των υπαξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού ή των πλοιάρχων του Εμπορικού Ναυτικού. Οι πρώτες αποδοχές των φαραφυλάκων ορίζονταν σε 90, 80, 60 και 50 δραχμές μηνιαίως, ενώ εάν υπηρετούσαν σε απομακρυσμένους φάρους ελάμβαναν επίδομα τροφής 30 δρχ.

Τα Βάτικα Λακωνίας μπορεί να υποδέχθηκαν τον ανακατασκευασμένο ιστορικό Φάρο του νοτιότερου σημείου της ηπειρωτικής Ελλάδας –σύμβολο για τον κόσμο της ναυτοσύνης, δεν ξεχνούν όμως τον κύριο Ευάγγελο Κυνηγαλάκη, τον τελευταίο φαραφύλακα του Κάβο Μαλιά. Επί 30 χρόνια «υποσχόταν» στεριά στους ναυτικούς, ξενυχτώντας πίσω από τη «στήβουσα σιωπή» των φάρων. Κάτω από δύσκολες συνθήκες, με αίσθημα ευθύνης και προσήλωσης στο καθήκον, έφερε εις πέρας την αποστολή του. Άνθρωπος σπάνιας ευγένειας και αρχοντιάς, στην πρώτη του αποκλειστική συνέντευξη στον «Ε» μιλά για την 23χρονη θητεία του στον Φάρο, για την ιδιαιτερότητα της μικρής κοινωνίας των φαραφυλάκων, την απομόνωση, τη χαοτική μοναξιά της θάλασσας, αλλά και για την ζεστασιά ενός τόπου που ξέρει να αποκαλύπτεται πίσω από το άγριο και μαγικό του τοπίο. Το ταξίδι έχει μόλις αρχίσει...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΕΡΙΝΗ

M

Μύριζε χειμώνας... Όχι πλέον τόσο μακρινός, όχι ακόμα εδώ, αλλά δίπλα μας. Η θάλασσα απλώνεται ως το ακρωτήριο, έτοιμη να θυμώσει για μια ακόμη φορά. Κοίταξα τη λάμψη της Αθήνας από τη Νεάπολη. Φανταζόμουν το κέντρο βροχερό, γεμάτο χρώματα και αντιφάσεις. Με σχεδόν ρομαντικό, παλιομοδίτικο τρόπο στεναχωριόμουν με όλα αυτά που μας ακούγονται ασήμαντα –το γαλάζιο του ουρανού, τα αβεστωμένα σπίτια, τη ραστώνη και την αίσθηση ενός τόπου που δεν σου ζητάει παρά μερικές ώρες για να σου δείξει την ιδιαιτερότητά του και τους ανθρώπους του. Ο κύριος Ευάγγελος Κυνηγαλάκης είναι ένας από αυτούς, συνθέτοντας μια εικόνα που είναι ο ίδιος ο τόπος: υπέροχα μοναχικός, γήινος και ουράνιος, έτοιμος να σε «δηλητηριάσει» με νοσταλγία και διάθεση για αληθινή ζωή. Τρεις σχεδόν δεκαετίες φαραφύλακας, ξενυχτούσε πίσω από τις ζωηρές λάμπες των φάρων στη διάρκεια της νύχτας. Από τον Κάβο Μαλιά μέχρι τη Φολέγανδρο, το Ταίναρο και τα Κύθηρα, ο δρόμος ήταν μακρύς. Οι πετρόχτιστοι φάροι μέσα τους έκλεισαν τους χειμώνας και τα καλοκαίρια της ζωής του. Συλλάβιζαν την αγωνία και τον μόχθο του, κάθε φορά που το φως τους βοηθούσε τους ναυτικούς να «καβατζάρουν» τα δύσκολα περάσματα. «Ο θόρυβος από το κύμα δεν σε άφηνε να ησυχάσεις. Με τις φουρτούνες έβγαινε η θάλασσα και χτυπούσε τον Φάρο. Έσπαγε τα παράθυρα, έμπαινε μέσα!» θα μου πει με έκδηλη τη συγκίνησή του, εκείνο το μελαγχολικό απόγευμα, κάπου σε ένα καφεενόστιχο στο λιμάνι της Νεάπολης, τα Βάτικα, ανάμεσα στο βουητό των περαστικών και την αλμύρα του λιμανιού.

Μόλις το 1983 άναψε για τελευταία φορά τον Φάρο του Κάβο Μαλιά ύστερα από 23 χρόνια θητείας, ενώ το οριστικό αντίο σε αυτή τη δύσκολη και επίπονη αποστολή το είπε το 1987, μετά από τέσσερα χρόνια στον Φάρο των Κυθήρων. Άλλωστε ο ίδιος γεννήθηκε και μεγάλωσε στα Αντικύθηρα, ένα μικρό νησάκι ανάμεσα στο Τσιρίγιο και την Κρήτη. «Μετά τον πόλεμο, πέρασαν τέσσερα χρόνια μέχρι να έλθει δάσκαλος στο νησί. Μόλις που μπόρεσα να τελειώσω το Δημοτικό σε ηλικία 16 χρόνων. Ρίξωσα, όμως, στη Νεάπολη. Παντρεύτηκα. Έκανα οικογένεια. Ο κόσμος εδώ με εκτιμάει πολύ. Δόξα τω Θεώ. Εκείνα τα χρόνια κοιτάζαμε να επιβιώσουμε. Εγώ τουλάχιστον είχα αφοσιωθεί στο έργο μου. Φρόντιζα να μη σβήσει ο Φάρος!».

ΠΡΩΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΕΤΥΧΕ... ΝΑΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΟΤΟ

«Τότε ήμουν νέος και... έτρεχα»

Άν μου επιτρέψετε, για να αποφασίσει κάποιος να γίνει φαραφύλακας, θα πρέπει να είναι ή απελπιμένος ή περιορισμένων εμβολογών. Να αποτελεί, δηλαδή, για αυτόν ο φάρος λύση ή καταφύγιο ή να έχει «τρέλα» με τη θάλασσα και τους θρύλους της...

«Εκείνα τα χρόνια, μόλις είχα απολυθεί από στρατιώτης. Γύρισα στο νησί, αλλά τι να έκανα; Η ζωή μας ήταν δύσκολη... Δεν είχε μέλλον. Έτυχε, λοιπόν, τότε να παίρουν φαραφύλακες και έτσι το αποφάσισα...».

Πότε ακριβώς έγινε η στρατολόγησής σας;

«Παρουσιάστηκα στην υπηρεσία το 1957. Ήμασταν 36 άτομα και μετά από εκπαίδευση ενός εξαμήνου πάνω στη λειτουργία του φάρου, μετατέθηκα στον Κάβο Μαλιά. Εκεί βρήκα κάποιους παλιούς φαραφύλακες, οι οποίοι όμως μετά από ένα-δυο χρόνια φύγανε. Βλέπετε, ο Φάρος ήταν πολύ δύσκολος, ερημικός και οι συνθήκες πολύ δύσκολες. Μόλις είχαν αρχίσει να λειτουργούν οι φάροι, λίγο μετά τον πόλεμο.» ➤

Ο τελευταίος ερημίτης

του Κάβο Μαλιά